

Preek van deken Ambro Bakker sma

De Liefde – Amsterdam

zo 10 maart 2013

4e zondag van de Veertigdagentijd – C - Zondag Laetare

Lezingen: Jozua 5.9a.10-12 en Lucas 15:1-3.11-32

SLUITING KERKLOCATIE DE LIEFDE – H.Nicolaas en Barbara

Er is één gebouw in Nederland dat altijd te klein is. Het is het bureau van de gevonden voorwerpen! Wat daar allemaal ligt aan sleutels, portemonnees, paspoorten, kettingen, fietsen, OV-jaarkaarten, enz. Het is onvoorstelbaar! Blijkbaar zijn wij een volk van slod-dervossen. Wij raken heel wat kwijt! Nu zijn de meeste dingen in 't leven wel te ver-vangen. Maar soms kun je ook mensen kwijtraken. Zoals ik de afgelopen week in de krant las. Een mevrouw uit Johannesburg kwam huilend aan de balie: ze was haar kind in de bus verloren! Waarschijnlijk was ze druk met iemand in gesprek geraakt, en in een flits gezien dat ze moest uitstappen. Vlak voordat de deuren dicht gingen, kon ze er net nog uit springen. Helaas zonder kind, dat was ze vergeten!

Mensen verliezen mensen, raken elkaar uit het oog. Programma's als "Spoorloos" en "Adres Onbekend" zijn daar op gebaseerd. Ook de 'All-You-Need-Is-Love-Show', waarin je van iemand hoort dat ze al 40 jaar haar moeder niet heeft gezien, omdat die op de Zuidpool woont. En wie staat daar - snif, snif - al tussen de coulissen te wachten? En de presentator zegt dan fijntjes: 'Wij zien u terug na de reclame!'

In onze wereld zijn er miljoenen mensen die elkaar zijn kwijtgeraakt: door oorlog en ge-weld, door gewetenloze ontvoeringen. Elke dag verdwijnen er mensen uit ons midden. Zij worden als vermist opgegeven, in de praktijk als verloren beschouwd. Er zijn ouders die hun kinderen kwijt zijn, kinderen die hun ouders hebben verloren, echtgenoten die elkaar los hebben gelaten. Soms zijn mensen niet spoorloos en is hun adres wél bekend. Maar we lopen en rijden er met een brede boog om heen, want we willen niets met ze te ma-ken hebben!

Dat woord 'verloren' heeft een droevige klank: ouders verloren, je bezit verloren, je ge-zondheid kwijt, je goede naam naar de knoppen, je vertrouwde kerk die je kwijtraakt. En we lopen er verloren bij. Jezus heeft het ook vaak over 'Verloren zijn': God kwijtgeraakt. Hoofdstuk 16 van het Lucasevangelie staat er vol van: een herder die zijn schaap kwijt is, een vrouw op zoek naar een verloren geldstuk, en een vader die zijn zoon kwijt raakt. Over die 'Verloren Zoon' gaat het vandaag op halfvasten. Het verhaal is bekend. Een vader heeft twee zonen. De jongste kan thuis zijn draai niet vinden. Hij wil op kamers, liefst nog in het buitenland. Hij jaagt in een korte tijd zijn vaders erfdeel er door, verkwist veel geld, maar doet ongetwijfeld ook veel ervaringen op!

Als zijn geld op is, wordt hij zelf gastarbeider in een vreemd land. Hij mag op de varkens passen, als hij maar van het varkensvoer afblijft! De jongen denkt: thuis was het zo slecht nog niet! Daar had ik tenminste voldoende te eten. Al moet ik thuis de knecht van m'n vader worden - en beter verdien ik eigenlijk ook niet - het is daar beter dan hier. De vader ontvangt hem met open armen en zegt: 'Mijn zoon leek verloren, maar hoera, hij is weer terug!' Einde verhaal. We kennen het van buiten. Hij is de geschiedenis ingegaan als 'de Verloren Zoon. Maar gaat 't in deze parabel wel over de verloren zoon?

Misschien moeten we het de parabel van de verloren vader noemen. Want als je je kind kwijtraakt, ben je ook zelf toch ook nergens meer. En dan lezen we het verhaal heel anders. Dan heeft Jezus het ongetwijfeld over Zijn Vader in de hemel, die geen mens laat vallen, niemand loslaat en zijn mensenkinderen altijd weer nieuwe levenskansen geeft. Het is de Vader die zijn zoon vrij laat, zelfs als hij een kant uitgaat die Hem ongewenst lijkt. Als Zijn zoon terugkomt, gaat die Vader niet uitpluizen wat er gebeurd is. Of in de woorden van veel ouders: 'Mijn deur staat altijd open voor mijn kinderen, wat er ook gebeuren mag!' Dan gaat het vanmorgen niet over een verloren zoon, maar over een trouwe Vader.

Ik zou de parabel ook kunnen noemen 'de parabel van de verontruste zoon'. Want als deze parabel wordt uitgelegd, wordt de rol van de oudste zoon altijd wat onderbelicht. De oudste zoon zou tevreden zijn geweest, als zijn broer door het stof naar huis was gekropen. Zijn jongere broer had excuses moeten maken, z'n hoofd diep moeten buigen, letterlijk door het stof moeten gaan, want hij heeft het halve familiebezit er door gedraaid. En niet eens om een eigen zaak te beginnen, maar om er feest mee te vieren. Intussen had hij zich kapot gewerkt op de boerderij van zijn vader. Je kunt dan wel goed zijn, maar dat betekent nog niet dat je een gaatje in je hoofd hebt!

Zo zijn er veel verontruste zonen in de wereld, ook hier in de kerk! Op zondagmorgen zit hij trouw in de kerk, terwijl zijn jongste broer uitslaapt. En als die jongste broer in de kerk wil trouwen, wordt hij nog gastvrij onthaald ook! Andere mensen leven als God in Frankrijk, terwijl wij vroeg ons bed zijn uitgegaan. Velen van ons geven de oudste zoon in hun hart gelijk. Net als de oudste broer accepteren we niet dat de Vader barmhartig is. Wij voelen ons zo gauw miskend. Wij denken in termen van rechten en plichten. Wat moet je met zo'n broer? Wij voelen ons miskend!

In het museum Boymans-van Beuningen in Rotterdam hangt het bekende achthoekige schilderij van Jeroen Bosch - de Verloren Zoon genaamd. Deze zoon, die een bordeel de rug toekeert, staat daar met knikkende knieën. Hij is bezig om zich te bekeren, om zich om te keren. Maar het wil nog niet helemaal lukken. Zijn hoofd heeft hij nog half naar het bordeel gewend. Maar uit het hele schilderij spreekt dat het goed komt met deze verloren zoon. De parabel van de Verloren Zoon is het verhaal van Schuld en Boete. De trouwe Vader doorbreekt het gezeur. Hij zegt tegen de oudste zoon: 'het blijft je broer en zonder vergeving kan hij niet verder'. 'Die zoon van jou', zegt de oudste zoon tegen zijn vader. 'Nee, die broer van jou', antwoordt de vader.

Wie niet geloven wil, niet geloven kan, dat er altijd een weg terug naar God mogelijk is, staat als de oudste zoon vol wrevel buiten. Binnen is het feest, want de verloren zoon is teruggekeerd. De échte verloren zoon staat buiten en weigert deel te nemen aan het feest. Hij is boos, omdat hij de zoon is van een bijzonder trouwe vader. We weten trouwens niet eens of de oudste zoon deelgenomen heeft aan het feest. Dat wordt heel bewust in de parabel opengelaten. Maar wie buiten blijft staan, is in dit verhaal de eigenlijke verloren zoon...

We worden vanmorgen gevraagd om naar een ander kerkgebouw te gaan. De deur van de Liefde gaat voorgoed op slot. In het evangelie gaat het vandaag over verloren zaken en over mensen die we kwijt zijn. En we lopen vandaag wat verloren rond. Van de week zei iemand tegen me: 'Zondag gaat de Liefde sluiten. He?'. Op weg hierheen dacht ik: 'wat is dat voor onzin?' Het gebouw van de Liefde wordt afgestoten, maar de Liefde zelf

nemen we mee in ons hart naar een nieuwe locatie. Want, waar Liefde mensen samenvoegt worden stenen een paleis van geloven, ook op een andere locatie. Maar het zal wel even wennen zijn. Weer nieuwe mensen leren kennen op onze pelgrimstocht. Maar we nemen naar de nieuwe Locatie de Liefde mee als onze grootse bruidschat.

Een monnik vroeg eens aan zijn abt: 'Hoe is het nu mogelijk om een gemeenschap van liefde met elkaar te vormen, als we allemaal zo verschillend zijn? Ieder van ons heeft zijn eigen wortels, spreekt zijn eigen dialect, zijn eigen taal, heeft zijn eigen karakter en zijn eigen opleiding. Er zijn mensen die van arme komaf zijn, anderen van rijke komaf. Sommigen hebben een bruine of zwarte en gele huidskleur, anderen een blanke. Hoe kun je daar nu een gemeenschap van Liefde van maken?' De abt zei: 'Je moet onze gemeenschap zien als één groot wiel. Daar zitten allemaal spaken in. Dat zijn de verschillende monniken. Zij lopen allemaal een eigen richting uit. Maar ze zitten wel verbonden met de as. En die as dat is de liefde - dat is Jezus. En hoe verschillend we ook zijn, en waar we ook wonen en kerken, het komt goed met ons, als we verbonden blijven met de as van de liefde!'

Van dat verhaal kunnen we veel leren. Als we Jezus de as laten zijn, ook van onze regio Amsterdam-west, zal dat levenswiel van de Liefde doordraaien. Als we Jezus de as laten zijn van ons gezinnen, dan komen onze gezinnen goed terecht, ook al lopen de spaken soms flink uit elkaar! Als we Jezus de Liefdesas laten zijn in onze contacten met elkaar, dan komt alles wel goed, dan zal Gods rad van de liefde door de wereld gaan. Dan draaien we elkaar geen rad voor de ogen, maar leven wij van het rad van avontuur, van Gods avontuur met Zijn mensen. Ik wens u veel succes bij uw overtocht naar een andere kerkgebouw, om samen met anderen vorm te blijven geven aan de Liefde, niet met mooie woorden, maar in concrete daden van goedheid en Liefde. Het mag goed met u gaan onder Gods zegen.

© Ambro Bakker s.m.a.
Deken van Amsterdam